

Remissvar angående regeringskansliets diarienummer FÖ2024/00152 angående det s k DCA-avtalet.

Från Erni & Ola Friholt för Fredsrörelsen på Orust
Adress: Torget 1, Stocken, 474 92 Ellös. Tel: 0304-51215.
E-mail: ernifriholt@gmail.com och friholtola@gmail.com

Den 5 december 2023 skrev Sveriges och USAs försvarsministrar helt överraskande under en överenskommelse om försvarssamarbete mellan Sverige och USA, med beteckningen DCA, uttalat Defence Cooperation Agreement. Avtalet tillerkänner Sveriges Riksdag att under våren 2024 godkänna avtalet och besluta om de författningsändringar som krävs för att göra avtalet giltigt. Planer på ett sådant avtal offentliggjordes inte inför senaste riksdagsval.

FÖRFATTNINGSÄNDRINGAR

Den första fråga som uppstår är vilka författningsändringarna är. Eftersom avtalet medger att utländsk militär trupp stationeras på 17 platser i landet berör det svensk nationell frihet och självbestämmande maktutövning. Att begränsa grundläggande friheter och självbestämmande på ett så djupgående sätt som att **lämna viktiga försvarsanläggningar till främmande makts jurisdiktion inkräktar på själva grunden till svenska folkets egenmakt inom vårt territorium.** Det kan faktiskt ses som en kapitulation inför en främmande militär makt.

Om så djupgående ändringar av Sveriges grundlag överhuvudtaget kan komma i fråga måste detta utan tvivel medföra åtminstone minimikravet att kvalificerat beslut fattas av två på varandra följande riksdagsmajoriteter med mellanliggande val. Nuvarande riksdagsmajoritet kan därför på sin höjd ha rätt att fatta ett preliminärt första beslut, vilket skall vila till efter nästa riksdagsval.

En fråga av denna dignitet avgör emellertid svenska folkets allra djupaste rättigheter: kontrollen över det egna territoriet. **Folket måste därför få möjlighet att förstå avtalets alla delar och kunna självständigt uttrycka sin uppfattning genom en folkomröstning,** rimligtvis före riksdagens första preliminära beslut, men i varje fall före riksdagsbeslut nr 2, eftersom folkets nyvunna kunskap då kan styra själva valresultatet.

I avtalets Artikel 12 uttrycker sig författarna av DCA-avtalet på följande sätt om sin rätt att överlåta nationella juridiska rättigheter till USAs militär:
”avstår Sverige härmed i kraft av sin suveränitet sin företrädesrätt att utöva straffrättslig jurisdiktion över medlemmar av de amerikanska styrkorna.”

Avtalsförfattarna anser sig ha rätt att som suveräna kunna avsäga sig själva suveräniteten! **Vem äger denna suveränitet?** Folket, inte en tillfällig förhandlare, minister eller riksdag.

INGRESSEN

I avtalets ingress hänvisar parterna till redan existerande grupp av avtal inom Nordatlantiska fördraget (Nato) och dess fortsättning i bl a värdlandsavtalet 2017.

Därutöver **anser sig parterna bland annat**

inse ”behovet av att öka sin gemensamma säkerhet, bidra till internationell fred och stabilitet, fördjupa försvars- och säkerhetsområdet samt utveckla sin individuella förmåga att stå emot väpnade angrepp”, allt med hänvisning till FN-stadgan och Nordatlantiska fördraget,

kunna konstatera ”att amerikanska styrkors närvaro bidrar till att stärka Sveriges och regionens säkerhet och stabilitet”,

önska ”dela ansvaret för stödet till de amerikanska styrkor som kan befinna sig på svenskt territorium på ett rättvist och hållbart sätt”, och

kunna notera ”avtalet om logistksamverkan” i enlighet med värdlandsavtalet 2017.

De första två påståendena **styrks inte** av någon som helst redovisning av vad som framkallar behovet att öka den gemensamma säkerheten och att stärka säkerheten genom amerikanska styrkors närvaro. Det förväntas alltså att det folk som skall finansiera och anpassa sitt dagliga liv till en mycket framträdande närvaro av utländsk militär i folkets vardag **utan vidare skall godta dessa påståenden som odiskutabla fakta.**

Vi har alla god kännedom om den bild som media dagligen framställer enligt dominerande västliga politiska och militära källor om ett militärt hot från Ryssland, Kina och andra länder med annorlunda politiska system än **det västliga med dess svårt belastade historiska bakgrund.** Inte ens de senaste 70 årens västliga historiska bakgrund ingår i bilden av demokratiernas meriter av strävan efter fredlig samexistens i enlighet med den numera ständiga hänvisningen till ”den internationella regelstyrda ordningen”, vilken i praktiken har ersatt den av FN-staterna formulerade och antagna internationell rätten.

I den uttalade bilden av militär, ekonomisk och politisk västlig världsdominans ingår en bakgrund av bl a två världskrig och över tvåhundra militära ingripanden från väst under de senaste hundra åren. Särskilt intressanta i detta sammanhang är USAs militära ingripanden i andra länder, oftast bortom två oceaner. Från 1945 till 1990 gjordes 130 militära ingripanden av USA i andra länder, t ex för att störta misshagliga regeringar och/eller inrätta cirka 800 militära baser. Från 1990 till 2018 gjorde USA ytterligare 130 militära ingripanden i andra länder. Ett exempel: I Irans direkta 11 grannländer har USA 36 militärbaser, därutöver 10 i närbelägna länder. Efter 1945 har USA ockuperat 13 öar och ögrupper, bl a för baser och kärnvapentester. Minst en halv miljon öbor har fördrivits till flyktingläger, bl a i Bolivia. USA och dess allierade fällde 2001-2019 325,980 bomber och missiler över främst Irak, Syrien, Afghanistan och Jemen. Dessa siffror härstammar från oberoende samhällsforskare bl a i USA, England, Indien och Sverige. **Det är svårt att föreställa sig att de i det aktuella avtalet samverkande parterna från USA och Sverige skulle vara helt omedvetna om dessa sakförhållanden.**

Det kan därför ifrågasättas om det finns något militärt säkerhetsbehov i förhållande till icke-västliga stater som Ryssland, Kina, Iran, Nordkorea och andra. Även dessa stater omfattar traditionellt militärt säkerhetstänkande med samma idé om avskräckning som omfattas av väst och därav framkallad kapprustning och ökad osäkerhet. Men deras inblandning i andra staters angelägenheter utgör endast bråkdelar av de västliga demokratiernas. I praktiken råder djungelns lag, där väststaterna sedan länge dominerar.

Det i avtalet inte uttalade men klart underförstådda hotet mot huvuddelen av Europa utgörs av Ryssland, en relativt fattig stat med en i sammanhanget liten befolkning av 145 miljoner, att jämföra med Natos/EU:s cirka 800 miljoner på tre kontinenter och med en uppbyggd materiell resurs mångfaldigt större än Rysslands. Natochefen Jens Stoltenberg har medgivit att Rysslands pågående krig mot Ukraina, vilket i likhet med flera USA/Natokrig bryter mot FN-stadgan, provocerades fram av Natos försök att införliva Ukraina, vilket av Ryssland uppfattades som ett dödligt hot. Natomissiler från Ukraina kunde inom 5-8 minuter nå Moskva utan förvarning. Krigets uttalade syfte är att förhindra Ukrainas införlivande i Nato.

Det är alltså inte Nato och EU som ska känna sig hotade utan Ryssland, som är i färd med att återhämta sig på alla plan efter Sovjetunionens upplösning 1991 och drygt ett decennium av kaos därefter.

Ett uppseendeväckande dokument om USAs militära och politiska planer mot Ryssland levererades av stiftelsen Rand Corporation, en Washingtonbaserad tankesmedja med nära anknytning och förslagsrätt till USAs militära centrum

Pentagon. Dokumentets titel är avslöjande: "Project for Overextending and Unbalancing Russia through Cost-Imposing Options" (Dokument nr RB-10014-A) Dess sex huvudavdelningar beskriver hur Rysslands resurser och förmågor skall utmanas och försvagas ekonomiskt, geopolitiskt, ideologiskt och informationstekniskt, via luft- och rymdbaserade åtgärder, marint samt land- och multidomänbaserat.

Dessa planer ses idag tillämpade bl a i Natos expansion med missilinstallationer vid Rysslands gränser, i den omfattande sanktionspolitiken mot Ryssland, sprängningen av Nordstreamledningarna för att förhindra fortsatt lönsamt energisamarbete mellan Ryssland och Tyskland, spelet i Ishavsregionen och uppsägning av avtalen om kärnvapenbegränsning.

Det kan påpekas att deras samarbete kring Nordstreamsprängningen gav Norge och USA möjlighet att sälja flytande naturgas till Tyskland till skyhöga kostnader.

SLUTSATSER AV STUDIET AV INGRESSEN

Det underskrivna avtalet, DCA, mellan Sverige och USA vilar inte på en verklig säkerhetssituation. Dess till synes självklara hotbild och de samarbetsåtgärder som planeras syftar inte till ökad säkerhet och fredlig utveckling utan utgör ett stort steg i utvecklingen av en omfattande militär och civil strategi mot Ryssland. Detta kommer i sin förlängning att leda till yttersta osäkerhet och risk för storskalig militär konfrontation, där Sverige kommer att bli ett tidigt mål för vedergällningsaktioner från ett tillbakaträngt Ryssland. Och avståndet mellan våra två länder handlar om 7-8 minuters missilfärd från eller till Sankt Petersburg. I ett sannolikt stundande framprovocerat krisläge kommer det bli mycket svårt att i en hast förverkliga förmildrande samtal och medling. Alltså en allvarligt fördjupad och handikappande förlust av svensk suveränitet.

En särskild anledning till att avvisa avtalet i sin helhet utgör den falskhet med vilken västvärldens föregivna fredlighet utformas i strama formella till synes oklanderliga avtalspunkter. Sveriges folk vilseleds att anta en panikskapande propagandabild och godkänna USAs militära arrangemang på sjutton militärt bärande platser i landet, vilket som förstärkning av Natomedlemskapet kommer att ytterligare försvaga Sveriges förmåga till egna självständiga beslut. Ingressens ovan angivna 2 sista punkter ålägger Sveriges folk att med mycket stora belopp sponsra etablering och drift av anläggningar och personal och vidsträckt utbyggnad av civil och militär infrastruktur utanför dessa sjutton områden.

AVTALETS TRETTIO ARTIKLAR

Detaljerna av Sveriges åtaganden specificeras i avtalets trettio artiklar.

Här följer några synpunkter på vissa av dessa artiklar.

Artikel 1.

I punkt 1 hävdas att avtalet sker i överensstämmelse med folkrätten, vilket hade varit giltigt **om avtalet vilat på korrekta förutsättningar om säkerhet och fred. Som vi visat ovan är så inte fallet.**

I punkt 2 anges att verksamheterna ska bedrivas i full respekt för Sveriges suveränitet, lagstiftning och internationella rättsliga förpliktelser, inklusive lagring av vissa vapen på svenskt territorium. Detta skrivs i vetskap om att USA ofta deklarerat att **dess styrkor aldrig anger vad slags vapen man medför. Därmed faller hela punkten som tomt prat. En försvårande omständighet är att Sveriges statsminister redan förklarat att man kan behöva acceptera även kärnvapen på svenskt territorium.**

Artikel 3.

I punkt 1 **garanteras full förfoganderätt för USAs styrkor**, anhöriga och leverantörer över överenskomna anläggningar för bl a manövrar, transitering, hämtning av luftfartyg, utplacering av styrkor, beredskapsoperationer, bygg- och anläggningsarbeten... Vissa anläggningar får endast USAs styrkor tillgång till och antyder karaktären av ockupation.

I punkt 3 ges **USAs styrkor rätt att använda privat mark och privata anläggningar** som vägar, hamnar och flygplatser, vägar, allmän mark utanför de överenskomna anläggningarna. Kostnader i samband härmed **betalas av svenska skattebetalare**. Samtidigt militariserar det svenska samhället.

I punkt 5 meddelas att **Sverige ska bekosta utrustning** av överenskomna anläggningar utan hyresavgifter eller andra kostnader för USAs styrkor. **Sveriges skattebetalare står för fiolerna.**

I punkt 7 och 8 hänvisas kostnader för bygg och utvecklingskostnader till separata avtal...

I punkt 10 ska **Sveriges skattebetalare ordna med olika tillstånd** som kan underlätta USAs styrkors arbete.

Artikel 4.

I fyra punkter beskrivs hur USAs styrkor ska lagra krigsmateriel och vapen till vilka de själva har exklusivt tillträde. För övrigt vet vi ju att sanningsenliga uppgifter om typ av vapen inte kommer att ges.

Artikel 6. I tre punkter garanterar Sverige skydd för USAs styrkor, beviljar styrkorna rätt att försvara sig inom eller i närheten av upplåtna anläggningar och

bevara kontinuiteten av verksamheterna. **Här får skattebetalarna ännu en nota.**

Artikel 7.

Här **avsäger sig Sverige rätten att kontrollera pass eller visa** för in- och utresor för USAs militära och civila personal. **Inte heller får Sverige registrera eller kontrollera under avtalet förekommande utläningar.**

Artikel 9.

USAs registreringsskyltar för fordon gäller i Sverige, som **kostnadsfritt ska utfärda handlingar** som krävs för fordonsfärd inom Sverige. Dessutom ska militära registreringsskyltar tillhandahållas gratis. Samma friheter för körkort gäller i Artikel 10.

Artikel 11.

I punkt 1 beviljas USAs styrkor obegränsad rätt att med luftfartyg, fartyg och fordon resa in till och ut från Sverige samt inom svenskt territorium utan att bordas eller kontrolleras utan USAs samtycke.

I punkt 2 och 3 ges full frihet för luftfartyg att flyga över, lufttank, landa och starta på svenskt territorium utan att betala några avgifter. Även fartyg befrias från hamnavgifter m m.

Sammantaget ger dessa punkter bilden av en ockupationsmakts alla fri- och rättigheter på de svenska skattebetalarnas bekostnad. Här och annorstädes görs **inga reservationer för den miljöförstöring som USAs militära verksamheter medför.** Dessa bidrar starkt till de **klimatproblem** Sverige har att lösa. Varje utsläpp idag måste kompenseras i morgon.

Ett oroande exempel är de brandsläckningsövningar som både Sveriges och USAs militär fritt genomför med inslag av de stabila ämnen som har namnet PFAS och redan sprids i vårt dricksvatten för permanent inlagring i våra kroppsvävnader.

Ett enda av USAs moderna attackflygplan förbrukar 1340 gallons flygbränsle per timma, alltså 5000 liter/flygtimme eller 88 liter per minut. De svenska Jasplanen lär dra 25-30 liter per minut flygtid. Stridsvagnar drar drygt 50 liter diesel per mil i terräng och något lägre på landsväg, som å andra sidan förstörs av deras larvfötter. Exempelen kan mångfaldigas.

All denna tillkommande miljö- och klimatpåverkan är givetvis orimlig och borde i sig redan omintetgöra DCA-avtalet. Fram till artikel 12 framstår redan bilden av en svensk kapitulation – mot bättre vetande!

Artikel 12. Denna famösa artikel kommenterades redan i inledningsavsnittet (sid 2). Avtalsförhandlingarna vill beröva Sveriges folk dess suveräna jurisdiktion i det

egna landet! Varje övergrepp begånget av USAs personal gentemot svenska medborgare eller svensk egendom skall handhas av USAs rättsväsende, i mån av dess intresse... Artikelns punkter 3, 4, 5 och 6 och artikel 13 måste, i ljuset av punkt 1 i artikel 12, betraktas som blå dunster avsedda att förvilla kritiska läsare. Artikel 15 bekräftar innehållet i artikel 12.

Artikel 14.

USAs militärpolis tilldelas rätten att ingripa även i närområdet till de sjuutton baser som avtalet huvudsakligen sägs gälla. Kringliggande samhällen ska således få vänja sig vid USAs polisiära närvaro i sin vardag. Med erfarenheter från långvarig medierapportering om USAs polisiära praxis av dödligt våld torde detta arrangemang dagligen komma att oroa dessa svenska samhällen. Är detta godtagbart?

Artiklarna 16, 17, 18, 19, 20, 21 och 22 behandlar USAs skatteförmåner gällande bland annat import, export, tullar, service och egna frimärken. Liksom tidigare faller det på Sveriges skattebetalare att bjuda. **Sammantagna är alla dessa och tidigare förmåner uppseendeväckande i en tid då Sveriges regering inte förmår upprätthålla ens stommen i den svenska sjukvården, som drabbas av besparingar och neddragningar i mångmiljardklassen.**

Artikel 27.

Här talas om Sveriges skyldigheter att värna USA-personalens miljö, hälsa och säkerhet, kontroll av gränsöverskridande transporter m m. Som vanligt krokar dessa åtaganden med USA-militärens rätt att flyga och fara utan kontroller av något slag. **Vet den högra handen vad den andra vill?**

Artikel 28 och 29 utgör endast fortsättning på alla tidigare angivna befrielser från avgifter som USAs krigsmakt åtnjuter, om avtalet skulle förverkligas.

Artikel 30 fastställer avtalets tänkta giltighetstid till tio år, men med den omedelbara reservationen att detta kan ändras genom skriftlig överenskommelse mellan parterna, liksom vad gäller den ej redovisade Bilaga A. **Vad är då dagens presenterade och närmast kuppertade avtalsförslag värt?**

SLUTANMÄRKNING

Svenska politiker, militära uppdragsforskare och militära ledning är av tradition starkt knutna till USAs militära politik och ingripanden. Alla svenska högre militärer har genomgått månader långa utbildningar i USA, där sannolikt mycket av USAs speciella värderingar ingår. Då och då framskymtar i offentligheten den mytologiska uppfattningen att USA är en speciell stat med gudagivna särskilda rättigheter i förhållande till andra stater - ”exceptionalism”. Bland

sådana rättigheter finns användningen av lögn, förtigande och förnekande när detta passar USAs syften. Uttalanden från tankesmedjor som Atlantic Council och Rand Corporation anammas direkt och respektfullt av Sveriges politiska och militära ledare, vilka i förekommande offentliga TV-samtal i sin tur förtiger allt som kan tala för en viss förståelse av ryska och kinesiska synpunkter, förslag och deklamationer.

I västliga media presenteras en förenklad och förvrängd bild bland annat av Ukrainakonflikten. Ryssland har från 2008 och framåt hävdade att den europeiska säkerhetsordningen visserligen ger rätt till varje stat att organisera sin egen säkerhet men att avtalen också stadgar att detta inte får ske på en annan stats bekostnad av ökad osäkerhet. Här slirar västs politiker, militär och media totalt på sanningen om upptakten till kris och krig från februari 2014. Flera oberoende forskare och välkända undersökande journalister, som Seymour Hearst, Robert Parry och John Pilger, har övertygande blottlagt de verkliga händelseförloppen. Maidanmassakern i Kiev har av professor Ivan Katchanovski vid universitetet i Ottawa bevisats gjord av den lokala extremhögern. Massakern och dess fortsättning i den av USA finansierade och ledda statskuppen i Kiev och det efterföljande åttaåriga inbördeskriget riktat mot de rysktalande delarna av befolkningen beskrivs i Sverige som ryskt manipulerande inför en avsedd erövring av hela Ukraina. Minskavtalen hävdas ha slutits mellan Ryssland och Ukraina och inte som de faktiska interna ukrainska avtal som hjälpts fram av Ryssland. Överhuvudtaget beskrivs hela skeendet som rysk aggression i syfte att återupprätta det upplösta Sovjetunionen.

För detta finns inget sakligt stöd, endast intressestyrda propagandabilder syftande till att rättfärdiga fortsatt Natoexpansion och EU-inflytande. Det av Rand Corporation tecknade projektet att utmatta Ryssland för att i förlängningen underordna det de västliga maktanspråken ger en otvetydig skriftlig detaljbild av västliga syften och kan avläsas i det faktiska agerandet.

Ovanstående beskrivning av verkligheten avvisas av europeiska och USA-amerikanska ledare som farliga förvillelser inom den internationella fredsrörelsen och avfärdas offentligt och utan sakargument som ”ryskt narrativ”, vilket lydigt återges av media utan ifrågasättande. Via falska sk utredningar i auktoritär anda ifrågasätts och beskärs det traditionella statliga stödet till fredsrörelsen.

Vår slutliga bedömning av det aktuella DCA-avtalet måste sammantaget bli att hela processen utgör en förljugen låstsaslek med allas vår säkerhet i vågskålen. Det är ett farligt spel att med falska argument utmana en eller två av världens kärnvapenmakter. DCA-avtalet får inte förverkligas!

Det finns slutligen ett aktuellt större sammanhang att beakta och begrunda. Sveriges regering och riksdag ansluter landet till Nato, och oannonserade förhandlingar vill plötsligt kuppstartat upplåta landet till USAs krigsmakt. Detta sker i ett läge där västliga maktanspråk ifrågasätts av en majoritet av världens länder, t ex via uteblivet stöd till sanktionspolitiken mot Ryssland och bildandet av nya ekonomiska sammanslutningar som Sidenvägarna (Belt & Road Initiative) och BRICS-samarbetet, totalt med minst hundrafemtio länder anslutna. Den uteblivna debatten om detta vittnar om en västlig oförmåga att lyssna och att frigöra sig från gamla koloniala föreställningar om evig västlig makt över världen.

Stocken, på Orust den 11 mars 2024

Erni & Ola Friholt, för Fredsrörelsen på Orust,
Adress och kontakter som ovan sid 1.

Fotnot: I sin kommentar till det nyvunna Natomedlemskapet sade Sveriges statsminister Kristersson att Sverige fullt ut godkänner Natos kärnvapendoktrin. Detta torde då också gälla det här aktuella avtalet benämnt DCA.